

Speidernes fellesorganisasjon

Telefon: 22 99 15 50 E-post: post@kmspeider.no
Telefon: 22 99 22 30 E-post: nsf@speiding.no

KFUK-KFUM
speiderne

NORGES
SPEIDERFORBUND

Retningslinjer vedrørende politiattest (seksuelle overgrep)

Vedtatt av Speidernes fellesorganisasjon 2. september 2009, sist revidert 19. mars 2014

Innledning	1
Påbudets omfang	1
Hvem viser politiattest til hvem?	2
Speidergruppe.....	2
Krets og korps.....	3
Forbund.....	3
Praktiske oppgaver	4
Taushetsplikt.....	4
Sanksjoner.....	5
Informasjon og informasjonsplikt	5

Innledning

Organisasjonsledd av Norges KFUK-KFUM-speiderne (K-M) og Norges speiderforbund (NSF) plikter å innhente politiattest fra personer som påtar seg oppgaver eller verv i leddene som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårig (under 18 år) eller personer med utviklingshemming.

Påbudets omfang

Oppgavene som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold vil variere fra organisasjonsledd til organisasjonsledd.

Et tillits- eller ansvarsforhold vil normalt forutsette at:

- ▶ oppgaven vil gi eller sette personen i en posisjon i forhold til mindreårige eller personer med utviklingshemming som muliggjør overgrep, og at
- ▶ oppgaven vil gi eller sette personen i en slik posisjon over noe tid, enten sammenhengende eller flere ganger med jevne mellomrom.

Det skal normalt innhentes politiattest for:

- ▶ Alle ledere og assistenter i krets, korps og speidergruppe fra 15 år. Skal noen under 18 år fremvise politiattest må foresatt undertegne på søknaden.
- ▶ Voksne og ungdom som er med mindreårige (under 18 år) eller personer med utviklingshemming på leir eller andre arrangementer over 3 eller flere sammenhengende dager eller 3 eller flere ganger i løpet av terminen, inkludert helgetur. Dette inkluderer foreldre, støttekontakter som er med en speider på møter og turer og liknende.
- ▶ Alle kursledere/kursstab og instruktører på speider-, rover- og lederkurs.
- ▶ Alle medlemmer i styrer og komiteer med verv som kommer inn under ordningen.
- ▶ Alle ansatte i Norges KFUK-KFUM-speidere og Norges speiderforbund.

Eksempler på tilfeller hvor det normalt ikke innhentes politiattest:

- ▶ Voksne som kjører mindreårige eller personer med utviklingshemming til møter, leir eller andre arrangementer.
- ▶ Voksne og ungdom som kortvarig hjelper til på et møte, en leir eller andre arrangementer hvor mindreårige eller personer med utviklingshemming deltar.
- ▶ Voksne og ungdom som rengjør speidernes lokaler, serverer mat eller lignende til et møte.
- ▶ Patruljeførere og patruljeassistenter.
- ▶ Familiespeider-speidergrupper der lederne kun har ansvar for egne barn.

Dersom organisasjonsleddet er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Hvem viser politiattest til hvem?

Ledere og andre som kommer inn under ordningen i speidergruppe	<i>gruppeleder</i>
Gruppeledere, kretsstyremedlemmer, prosjektgruppedlemmer, direktemedlemmer og lignende i krets	<i>kretsleder</i>
Korpsstyremedlemmer, direktemedlemmer, prosjektgruppedlemmer og lignende i korps	<i>korpsleder/korpssjef</i>
Kretsledere, korpsledere/korpssjefer og ansatte i alle organisasjonsledd, prosjektgruppedlemmer på forbunds nivå	<i>generalsekretær</i>
Generalsekretær og medlemmer av Landsstyret og Speiderstyret	<i>landssjef/speidersjef</i>
Landssjef/speidersjef	<i>viselandssjef/visespeidersjef</i>

Speidergruppe

Enhetsledere har følgende generelle oppgaver:

- ▶ Enhetsledere skal melde fra til gruppeleder om personer man ønsker å gi oppgaver eller verv.
- ▶ Enhetsledere skal likeledes melde fra til gruppeleder når personer ikke lenger innehar disse oppgaver og verv.

Gruppeleder har følgende generelle oppgaver:

- ▶ Følge retningslinjer vedrørende politiattest.
- ▶ Følge opp henvendelser fra enhetsledere som ønsker å gi oppgaver eller verv til bestemte personer.
- ▶ Ha ansvar for at alle som har oppgaver/verv i speidergruppen har vist politiattest.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ En person som kontrolleres når han påtar seg oppgaver eller verv i speideren, skal i utgangspunktet ikke kontrolleres på nytt selv om han i lengre tid fremover fortsetter å utføre disse oppgaver eller verv for speideren. Det skal for eksempel ikke fremvises ny politiattest dersom vedkommende blir troppsleder og tidligere har forevist attest som småspeiderleder innenfor samme speidergruppe.
- ▶ Personer som har vært uten oppgaver eller verv i 12 måneder eller mer, skal fremvise ny attest.
- ▶ På gruppeplan skal attest alltid fremvises selv om gyldig attest er registrert på krets- eller forbundsplan.
- ▶ Ved bytte av speidergruppe skal ny politiattest alltid fremvises.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.
- ▶ Kun attest der det vises til den korrekte hjemlene i strafferegistreringsforskriften (§ 12 nr 4 bokstav p) og de korrekte paragrafene i straffeloven (§§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, § 201, § 203 eller § 204 bokstav a), er gyldig.
- ▶ For ledere som har oppholdt seg i utlandet i lengre tid, vil norsk politiattest kun gjelde for den tiden vedkommende har oppholdt seg i Norge, vedkommende bør derfor forevise barneattest,

politiattest, vandelstest eller liknende fra landet vedkommende har oppholdt seg i, dersom det finnes.

- ▶ Om en person skal fremvise politiattest, må alltid vurderes ut fra retningslinjene. Dersom den ansvarlige lederen er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Krets og korps

Kretsleder og korpsleder har følgende generelle oppgaver:

- ▶ Følge retningslinjer vedrørende politiattest.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ En person som kontrolleres når han påtar seg oppgaver eller verv i speideren, skal i utgangspunktet ikke kontrolleres på nytt selv om han i lengre tid fremover fortsetter å utføre disse oppgaver eller verv for speideren.
- ▶ For krets og korps gjelder at dersom personen har vært uten oppgaver eller verv som kommer inn under ordningen i mer enn 15 måneder, skal ny attest fremvises.
- ▶ Påtar personen seg oppgaver eller verv på krets- eller korpsplan, skal attest kun fremvises dersom gyldig attest ikke er registrert på gruppeplan.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.
- ▶ Kun attest der det vises til den korrekte hjemlene i strafferegistreringsforskriften (§ 12 nr 4 bokstav p) og de korrekte paragrafene i straffeloven (§§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, § 201, § 203 eller § 204 bokstav a), er gyldig.
- ▶ Om en person skal fremvise politiattest, må alltid vurderes ut fra retningslinjene. Dersom den ansvarlige lederen er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Forbund

Landssjef/speidersjef, viselandssjef/visespeidersjef og generalsekretær har følgende oppgaver:

- ▶ Landssjef/speidersjef innhenter attest for og kontrollerer medlemmer i Landsstyret/Speiderstyret.
- ▶ Viselandssjef/visespeidersjef innhenter attest for og kontrollerer landssjef/speidersjef.
- ▶ Landssjef/speidersjef innhenter attest for og kontrollerer generalsekretær.
- ▶ Generalsekretær innhenter attest for og kontrollerer krets- og korpsledere, direktemedlemmer i forbundet med lederfunksjon, medlemmer av komiteer og utvalg, samt ansatte.
- ▶ Kurs- og prosjektledere er ansvarlige for å levere oversikt over medlemmer av stab, prosjektgruppe, teknisk stab og andre hjelpere til generalsekretær med henblikk på kontroll av disse.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ En person som kontrolleres når han påtar seg oppgaver eller verv i speideren, skal i utgangspunktet ikke kontrolleres på nytt selv om han i lengre tid fremover fortsetter å utføre disse oppgaver eller verv for speideren.
- ▶ For forbund gjelder at dersom personen har vært uten oppgaver eller verv som kommer inn under ordningen i mer enn 15 måneder, skal ny attest fremvises.
- ▶ Påtar personen seg oppgaver eller verv på forbundsplan, skal attest kun fremvises dersom gyldig attest ikke er registrert på gruppeplan.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.
- ▶ Kun attest der det vises til den korrekte hjemlene i strafferegistreringsforskriften (§ 12 nr 4 bokstav p) og de korrekte paragrafene i straffeloven (§§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, § 201, § 203 eller § 204 bokstav a), er gyldig.

Praktiske oppgaver

Gruppeleder, korpsleder/korpssjef, kretsleder og generalsekretær har de samme praktiske oppgaver med unntak av de som er merket spesielt:

- ▶ Sende skjema for taushetsplikt til forbundskontoret.
- ▶ Innhente søknad om politiattest fra de personer i speidergruppe, krets, korps eller forbund som omfattes av ordningen. Søknaden skal være signert av søkeren.
- ▶ Undertegne på vegne av speidergruppe, korps, krets eller forbund og sende korrekt utfylt søknadsskjema til rett politidistrikt (se under).
- ▶ Politiet sender den enkelte politiattest i posten til den aktuelle personens hjemmeadresse. Vedkommende skal umiddelbart forevise politiattesten til den ansvarlige lederen. Attesten forevises ved personlig fremmøte eller sendes per post. Sendes attesten per post, skal kopi av legitimasjon vedlegges. Datatilsynet finner at e-post som forsendelsesmåte har for mange svakheter til at denne måten kan godkjennes.
- ▶ Bli forevist politiattest og kontrollere:
  - at attesten er for rett person ved kontroll av personnummer, og
  - at svaret fra politiet viser til de korrekte hjemlene i strafferegistreringsforskriften (§ 12 nr 4 bokstav p) og de korrekte paragrafene i straffeloven (§§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, § 201, § 203 eller § 204 bokstav a). Paragrafene dreier seg om seksuelle overgrep. Hvis det *ikke* gjør det, skal det innhentes ny attest, og politiet skal gjøres oppmerksom på mangelen i svaret.
- ▶ Registrere dato for utstedt politiattest uten anmerkning i medlemsregisteret.
- ▶ Deaktivere politiattest i medlemsregisteret når personen ikke lenger har oppgaver eller verv i speidergruppen som kommer inn under ordningen.
- ▶ Kontakte generalsekretær *umiddelbart* for rådgivning ved politiattest med anmerkning eller manglende forevist politiattest.

Det er ikke anledning til å oppbevare en kopi av attesten.

Hvor søknader om politiattest skal sendes:

- ▶ For personer bosatt i Nord-Norge, Svalbard, Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og utlandet sendes søknaden til:
Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester, Postboks 113, 9951 Vardø.
I mottakerfeltet oppe til høyre på søknaden: Politimester i Øst-Finnmark.
- ▶ For personer bosatt i Vestfold sendes søknaden til:
Politiets publikumssenter, Postboks 74, 3160 Stokke.
I mottakerfeltet oppe til høyre på søknaden: Vestfold politidistrikt.
- ▶ For øvrige sendes søknaden til sitt lokale politidistrikt. Se www.politi.no.

Taushetsplikt

En politiattest med anmerkning inneholder sensitive opplysninger, og informasjonen som fremgår av politiattesten skal behandles konfidensielt.

De som forevises politiattest, har taushetsplikt overfor andre personer enn dem som ifølge retningslinjene skal ha informasjon, jf. forskrift om strafferegistrering § 20 "... en person som får kjennskap til opplysninger fra de registrene, som er omhandlet i denne forskrift, plikter overfor uvedkommende å bevare taushet om de opplysninger han har fått kjennskap om."

Eget skjema for taushetsplikt skal signeres og sendes forbundet. Skjemaet kan lastes ned på forbundets hjemmeside.

En politiattest skal aldri oppbevares av andre enn den som den gjelder for. At den er forevist registreres i medlemsdatabasen.

Ved attest med anmerkning kontaktes generalsekretær. Innholdet i attest med anmerkning skal ikke registreres.

Sanksjoner

Sanksjoner mot speidergrupper, kretser og korps

Det kan sanksjoneres mot organisasjonsledd etter forbundenes praksis, dersom disse unnlater å følge påbudet.

Sanksjoner mot personer

Politiattest med anmerkning

En politiattest med anmerkning betyr at den aktuelle personen har en dom eller for tiden er tiltalt eller siktet for seksualforbrytelser overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming. Vedkommende skal derfor ikke settes til oppgaver i speideren som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

Når den ansvarlige lederen blir gjort kjent med innholdet i politiattesten, skal han umiddelbart kontakte generalsekretær for rådgivning.

Manglende forevist politiattest

Hvis en person ikke ønsker å innhente politiattest eller å fremvise den, skal vedkommende ikke settes til oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

Informasjon og informasjonsplikt

Speidergruppe, krets, korps og forbund skal informere om politiattestordningen på sin nettside, der skal også navn og kontakinformasjon på den som er ansvarlig for politiattester oppgis.

Informasjon om politiattest på forbundenes hjemmesider:

www.km-speiderne.no/politiattest

www.speiding.no/politiattest

Kontakt forbundskontoret ved spørsmål om praktisk gjennomføring

Norges KFUK-KFUM-speidere

Sentralbord – 22 99 15 50 eller 404 21 750

post@kmspeider.no

Postboks 6810, St. Olavs plass, 0130 Oslo

Ved manglende forevist attest eller attest med anmerkning, samt ved akutte hendelser:

Generalsekretær Heidi Furustøl
telefon 404 21 743 eller 915 16 612

eller

Assisterende generalsekretær Svein Olav Ekvik
telefon 404 21 745

Norges speiderforbund

Sentralbord – 22 99 22 30

nsf@speiding.no

Ved manglende forevist attest eller attest med anmerkning, samt ved akutte hendelser:

Generalsekretær Jens Morsø
telefon 934 70 580